

Kampania

Gdańsk Miastem Równości

Realizowana w GUMed Kampania *Różni i Równi* wpisuje się w miejską Kampanię *Gdańsk Miastem Równości*, której założenia przedstawiamy w niniejszym numerze.

Gdańsk miastem dla wszystkich – taki jest główny cel kampanii społecznej, która trwa już drugi rok. Głównymi jej założeniami są równe prawa oraz sprzeciw wobec mowy nienawiści, hejtu i dyskryminacji.

Kampania społeczna *Gdańsk Miastem Równości* realizowana jest od lutego 2022 r. Działania na rzecz tolerancji i równego traktowania prowadzone są jednocześnie przez wiele miejskich instytucji i jednostek.

Wspólnota przeciw przemocy i dyskryminacji

W Polsce ochrona przed dyskryminacją leży w kompetencjach Państwa i jego organów. Jednak, słuchając potrzeb mieszkańców, Gdańsk zdecydował się na podjęcie działań

**ALEKSANDRA
DULKIEWICZ**
Prezydent Gdańska

Nie ma miejsca na żadne „ale” w kwestii elementarnych praw człowieka i obywatela, w kwestii równości i równego traktowania. Kampania ma zwracać uwagę na różne aspekty równości, które dotyczą każdego z nas. Mieszkańcy Gdańska są wrażliwi i rozumieją potrzeby innych, ale z pewnością znajdą się także tacy, którzy nigdy nie mieli możliwości uświadomienia sobie, jak to jest żyć z poczuciem wykluczenia i odrębności. Kampania skierowana jest do wszystkich gdańszczanek i gdańszczan, po to żebyśmy umieli odkryć wrażliwość, zauważyć drugiego człowieka i jego potrzeby.

fot. mat. Referatu Prasowego UM

Materiały kampanii | fot. Jerzy Pinkas

w tym zakresie. Celem kampanii jest także tworzenie lokalnej kontrainnarracji dla radykalizujących się postaw społecznych w kraju oraz budowanie wspólnoty sprzeciwiającej się przemocy motywowanej uprzedzeniami w przestrzeni publicznej miasta, szczególnie po morderstwie prezydenta Gdańska **Pawła Adamowicza**.

Dla kogo kampania?

Kampania skierowana jest do szerokiego grona odbiorców, w szczególności do *bystanders*, czyli osób, które są świadkami dyskryminacji, ale nie czują się na siłach lub nie wiedzą, jak na nią zareagować. Dlatego z kampanii dowiemy się, jak reagować na przemoc i dyskryminację w otoczeniu. Celem kampanii jest upowszechnienie informacji, gdzie szukać wsparcia w przypadku dyskryminacji lub gdzie skierować osobę, która jej doświadcza.

Różne obszary dyskryminacji

Kampania obejmuje sześć przesłanek dyskryminacji (każdej przypisano inny kolor w identyfikacji wizualnej) i dodatkowo sytuację społeczno-ekonomiczną jako wpływającą na każdą osobę. Kampanię współtworzą osoby z grup wykluczonych, które są jej ambasadorami.

W kampanii poruszane są takie obszary dyskryminacji jak: pochodzenie, płeć, wiek, niepełnosprawność, orientacja psychoseksualna, światopogląd, sytuacja ekonomiczna czy wykształcenie.

Osiem minut, dziewięć ludzkich historii

Na początku czerwca ubiegłego roku w amfiteatrze Parku Oruńskiego odbyła się inauguracja gdańskiego Święta Wolności i Praw Obywatelskich, podczas którego pokazano premierowo [spot promujący kampanię *Gdańsk Miastem Równości*](#). To krótki, niezwykle poruszający film z osobistymi wyznaniem dziewięciorga gdańszczanek i gdańszczan, pięknymi zdjęciami Igora Polaniewicza i muzyką Smolika. Wystąpili w nim: **Paweł Szymkowiak, Emilia Mirek, Susanna Izzetdinova, Anna Butrym, Paulina Pohl, Radziśław Jusis, Nina Abe, Danuta Sowińska i Michał Milka.**

Filmy, poradnik, debaty, *citylighty*, internet

Kampania jest realizowana na wielu polach. Jej głównym narzędziem są filmy, reklama w przestrzeni miasta (m.in. na autobusach miejskich), poradnik dotyczący pomocy instytucjonalnej dla grup wykluczonych, gry miejskie poświęcone różnorodności społecznej czy debaty organizowane w czasie lokalnych uroczystości.

W internecie można obejrzeć [spoty](#), których bohaterami są mieszkańcy i mieszkanki Gdańska oraz ich historie. Pierwszymi bohaterkami spotów były Susanna Izzetdinova (Tatarka, muzułmanka, samotna matka czwórki dzieci, która przyjechała do Polski z Krymu) i Paulina Pohl (mieszkanka Gdańska, od ponad 20 lat z doświadczeniem niepełnosprawności).

Informacje pojawiły się także na terenie miasta m.in. w postaci billboardów i *citylightów*, a także w mediach społecznościowych i na stronach partnerów miasta. Głównym miejscem kampanii w internecie jest strona [Gdańskiego Centrum Równego Traktowania](#). W działania propagujące postawy oraz idee równościowe włączone zostały także miejskie jednostki i partnerzy miasta.

Spotkanie z bohaterami kampanii *Gdańsk Miastem Równości*
fot. Grzegorz Mehring/gdansk.pl

Spotkanie z bohaterami kampanii *Gdańsk Miastem Równości*.
Po prawej Susanna Izzetdinova | fot. Grzegorz Mehring/gdansk.pl

Gdański Fundusz Równości

Najistotniejszym elementem kampanii jest Gdański Fundusz Równości, który służy edukacji antydyskryminacyjnej i obywatelskiej w dzielnicach. W ramach Funduszu mieszkańcy mogą zdobyć małe granty i realizować w swoim sąsiedztwie edukację o prawach człowieka, działania budujące więzi sąsiedzkie czy edukację o różnorodności. Na Fundusz przeznaczono 100 tys. zł w 2022 r. i 130 tys. zł w 2023 r. Kampania realizowana będzie do końca 2023 r., zaś Fundusz będzie działał także w kolejnych latach.

Nowatorstwo i kompleksowość

Większość gdańskich inicjatyw jest pionierska w skali kraju i stanowiła inspirację dla innych miast. Zespół zaangażowany w ich tworzenie i realizację od 2018 r. regularnie uczestniczy w spotkaniach i konferencjach, na których dzieli się doświadczeniami i praktykami, nie tylko w Polsce, ale i za granicą (np. w Brukseli w czasie pracy grupy wysokiego szczebla ds. wsparcia ofiar przestępstw z nienawiści).

To, co wyróżnia działania gdańskie, to ich kompleksowość i przekrojowość: oferowane wsparcie zakłada jego dostosowanie do potrzeb osoby, której jest udzielane, dotyczy wszystkich przesłanek dyskryminacji, w tym dyskryminacji krzyżowej (intersekcjonalnej), czyli nierównego traktowania wynikającego z różnych przesłanek jednocześnie. Ponadto wsparcie udzielane jest w sposób partycypacyjny: od stworzenia polityki równościowej po jej realizację i monitorowanie efektów. Gdańsk zachęca organizacje do budowania szerokich koalicji na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji, tworząc w ten sposób system szybko reagujący na potrzeby ofiar.

Gdański Model na rzecz Równego Traktowania

Kampania społeczna jest kolejnym elementem uchwalonego przez Radę Miasta w 2018 r. Gdańskiego Modelu na rzecz Równego Traktowania – przekrojowej i kompleksowej polityki miejskiej, budującej przyjazny i bezpieczny Gdańsk dla wszystkich, bez względu na różnice płci, wieku, orientacji psychoseksualnej, religii, pochodzenia etnicznego i niepełnosprawności. Model stanowi realizację zasady „równe szanse” w Strategii Rozwoju Gdańska. Do 2022 r. był on jedyną kompleksową polityką dotyczącą przeciwdziałania dyskryminacji na poziomie polskiego samorządu.

Cele Modelu to:

- budowanie spójności społecznej w usługach miasta, aby każdy mógł bez przeszkód korzystać z systemu edukacji, kultury itd.;
- szybka i skuteczna interwencja oraz wsparcie dla ofiar w przypadku dyskryminacji i przestępstw z nienawiści;
- prewencja uprzedzeń i przemocy w formie edukacji i akcji informacyjnych.

W Modelu zaplanowano aż 179 działań, które zostaną zrealizowane do końca 2023 r. Odbiorcami Modelu są wszyscy mieszkańcy Gdańska, a jego realizacja jest obowiązkiem każdego urzędnika. Osobą odpowiedzialną za politykę równościową jest **Monika Chabior** – zastępczyni Prezydenta Gdańska.

Najważniejszym partnerem są jednak organizacje pozarządowe, które z dotacji miejskich realizują projekty wsparcia i edukacyjne dotyczące inkluzji i różnorodności. Łącznie od 2018 r. w ponad 80 projektów realizowanych przez NGO zaangażowanych było prawie 10 tys. mieszkanki i mieszkańców Gdańska. Na realizację Modelu przeznaczano rocznie ćwierć miliona euro.

Gdańskie Centrum Równego Traktowania

W związku ze zgłaszanymi potrzebami mieszkańców Gdańska samorząd, w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi, zdecydował o podjęciu działań dla zwiększenia bezpieczeństwa i wsparcia dla osób doświadczających dyskryminacji. Partnerstwo organizacji pozarządowych utworzyło Gdańskie Centrum Równego Traktowania – sieć punktów wspierających osoby doświadczające dyskryminacji (w tym krzyżowej) i przemocy ze względu na swoją tożsamość: wiek, niepełnosprawność, płeć, orientację psychoseksualną, religię i pochodzenie etniczne. Konsorcjum tworzą oddolne organizacje posiadające wieloletnie doświadczenie w pracy z osobami wykluczonymi. Od kwietnia 2019 r. do końca czerwca 2025 r. konsorcjum organizacji pozarządowych oferuje bezpłatne, kompleksowe, środowiskowe wsparcie prawne i psychologiczne mieszkańcom, którzy doświadczyli dyskryminacji. Dodatkowym działaniem Centrum jest prowadzenie rejestru przestępstw z nienawiści w Gdańsku (w tym z „szarej strefy”, czyli tych, które nie są zgłaszane służbom).

Warto dodać, że w mieście funkcjonuje także Rada ds. Równego Traktowania. Jej najważniejszym zadaniem jest monitorowanie zjawisk wywołujących dyskryminację, podejmowanie działań interwencyjnych, edukowanie oraz opiniowanie projektów uchwał i programów Rady Miasta Gdańska. ■

DARIUSZ WOŁODŹKO
Urząd Miejski w Gdańsku

Szanuję każdego, ale...

66% Polaków twierdzi, że hejtowanie to sposób na wyrażanie opinii*

Gdańsk
Miastem
Równości

Tu nie ma miejsca na ale!

* www.gcert.pl

Jeden z billboardów promocyjnych rozmieszczonych w przestrzeni miasta